

RAPPORT

STATE OF FOOD

RESUME

State of Food

Udfordringer og forventninger

Fødevarevirksomhederne er fortsat nervøse for den nære fremtid, men de værste bekymringer ser ud til at være glattet ud.

2022 sluttede med historisk lave forventninger til både produktion og beskæftigelse, men siden årsskiftet har virksomhedernes forventninger til udviklingen i både produktion og beskæftigelse set lysere ud, ligesom der er positive forventninger til væksten.

Priserne

På det seneste er presset på producent- og importpriserne på fødevareområdet taget af. Det skyldes blandt andet de faldende inputpriser på energiområdet.

Fødevareinflationen er ligeledes aftaget, og nu ses de første tegn på, at inflationen på fødevareområdet har toppet i denne omgang.

Det understøttes også af, at virksomhedernes forventninger til salgspriserne dykker.

Forbrugerne

Forbrugerne ser fortsat negativt på fremtiden. Der er dog klare tegn på bedring, idet forbrugertilliden er blevet gradvist mindre negativ siden lavpunktet i slutningen af 2022.

En tendens i den pressede økonomiske situation gennem det seneste år har været, at forbrugerne køber færre fødevarer og går mere over i discount.

Omsætning og eksport

Værdien af både fødevarebranchens omsætning og eksport fortsætter de gode takter, som blandt andet skyldes høje priser.

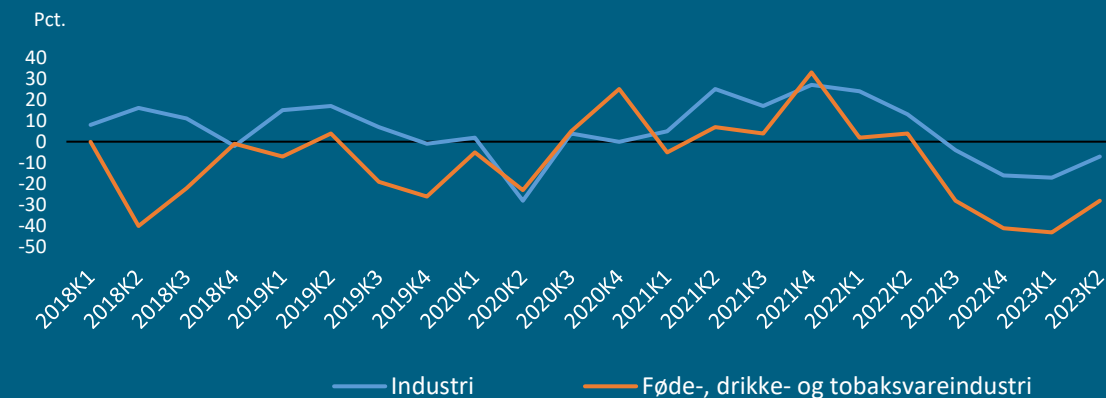
I første kvartal af 2023 er fødevareeksporten 17 pct. højere end første kvartal i sidste år. For omsætningen gælder det, at den er 12 pct. højere i 2023 end første kvartal sidste år.

Virksomhedernes forventninger er fortsat historisk lave, men en positiv vending kan anes

Fødevarevirksomhederne er fortsat nervøse for den nære fremtid, men de værste bekymringer ser ud til at være glattet ud. 2022 sluttede med historisk lave forventninger til både produktion og beskæftigelse, men siden årsskiftet har virksomhedernes forventninger til udviklingen set lysere ud.

Usikkerhederne som følge af krigen i Ukraine er stadig den primære årsag til, at fødevarevirksomhederne ser lettere negativt på den nære fremtid. Det er dog værd at bemærke, at der er sket en opgang i forventningerne til det bedre. Det kan blandt andet henføres til, at både dansk og international økonomi er kommet bedre igennem vinterhalvåret end frygtet.

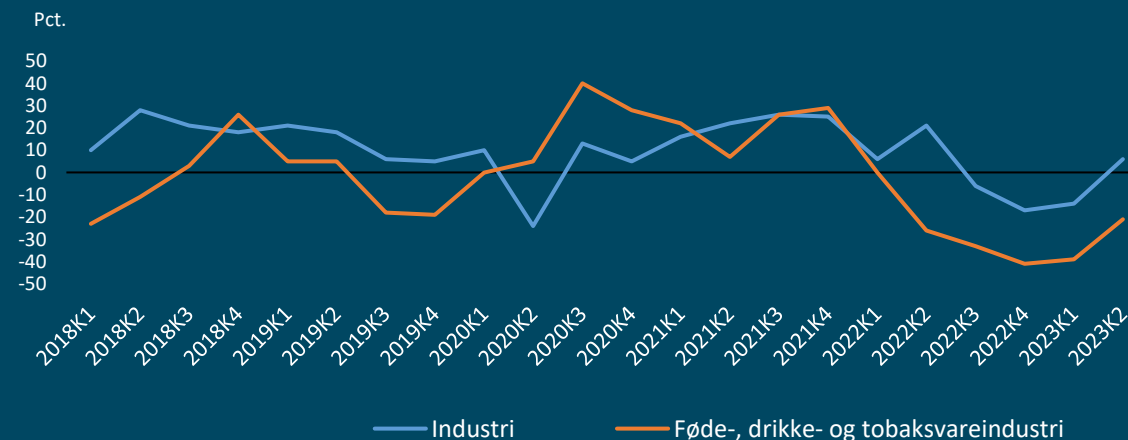
Historisk lave beskæftigelsesforventninger er aftagende

Note.: Brancheafgrænsningen er inklusiv tobaksvareindustrien

Kilde: Danmarks Statistik, statistikbanken, tabel BAR06

Positiv vending i produktionsforventninger

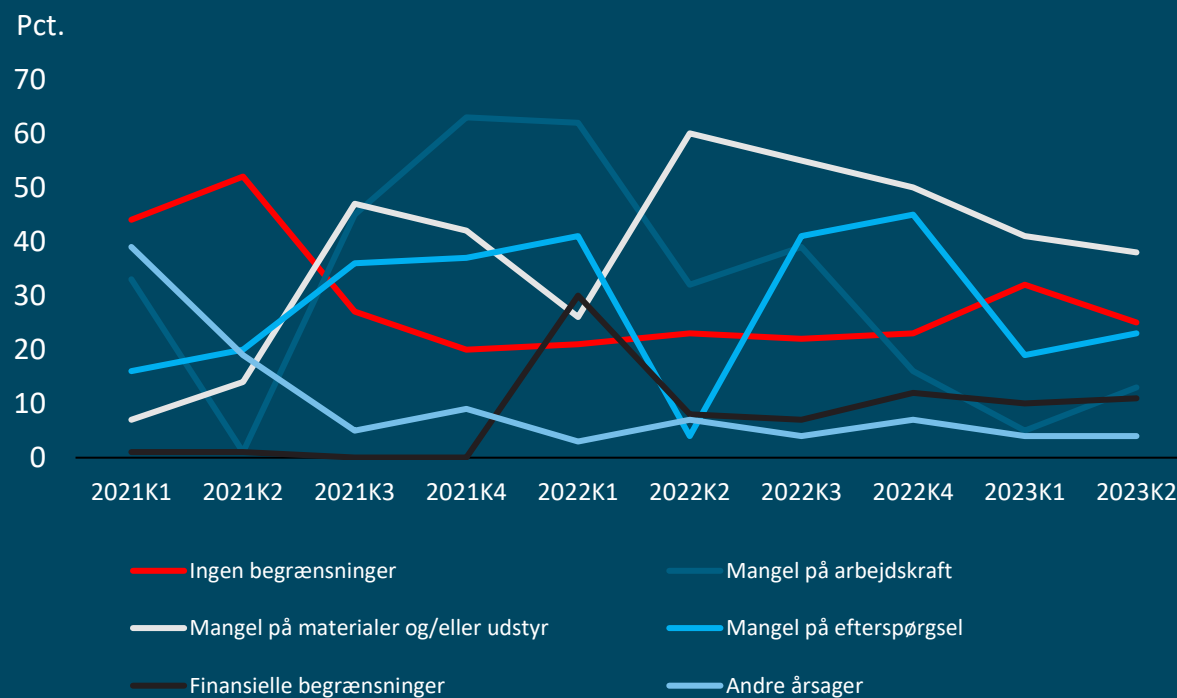

Note.: Brancheafgrænsningen er inklusiv tobaksvareindustrien

Kilde: Danmarks Statistik, statistikbanken, tabel BAR06

Færre begrænsninger slår ud i forhold til føde- og drikkevareindustriens produktionsmuligheder

Note.: Brancheafgrænsningen er inklusiv tobaksvareindustrien

Anm.: Der er mulighed for flere svar, og derfor summeres der ikke til 100
 Kilde: Danmarks Statistik, statistikbanken, tabel BAR03

25 pct. ...

... af virksomhederne sætter kryds ved ingen begrænsninger, og antallet af virksomheder, der har sat kryds ved mangel på efterspørgsel, er næsten halveret.

38 pct. ...

... af virksomhederne peger på mangel på materialer og udstyr som en fortsat begrænsning i 1. kvartal af 2023. Det er dog et væsentligt fald fra 50 pct. i slutningen af 2022.

Forsigtigt positive vækstudsigter hos fødevarevirksomhederne i DI's virksomhedspanel

39 pct. ...

... af fødevarevirksomhederne vurderer deres vækstudsigter som gode. Det er en smule mindre sammenlignet med DI's virksomhedspanel generelt.

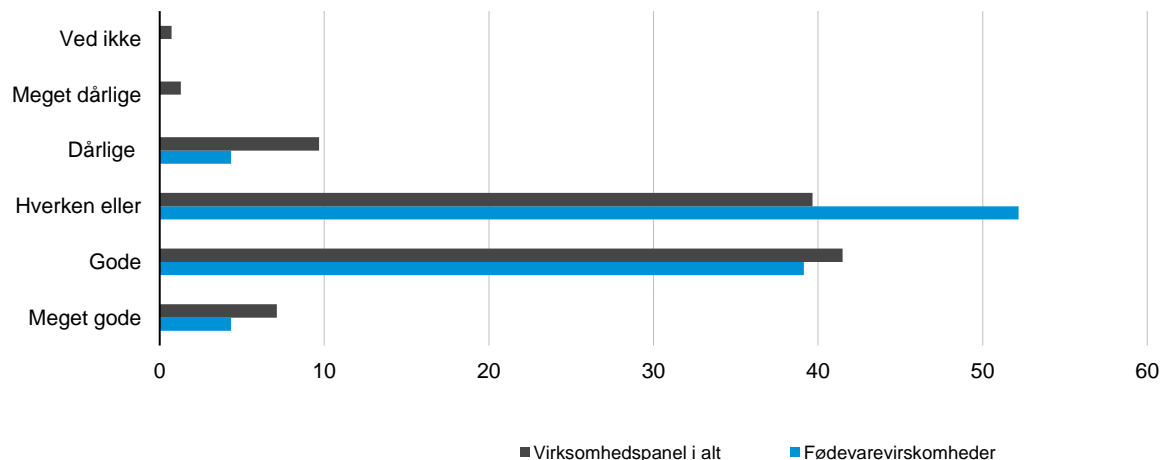
4 pct. ...

... af de adspurgte fødevarevirksomheder har dårlige eller meget dårlige vækstudsigter. I forhold til svarene ved alle virksomheder, er det mindre end halvdelen.

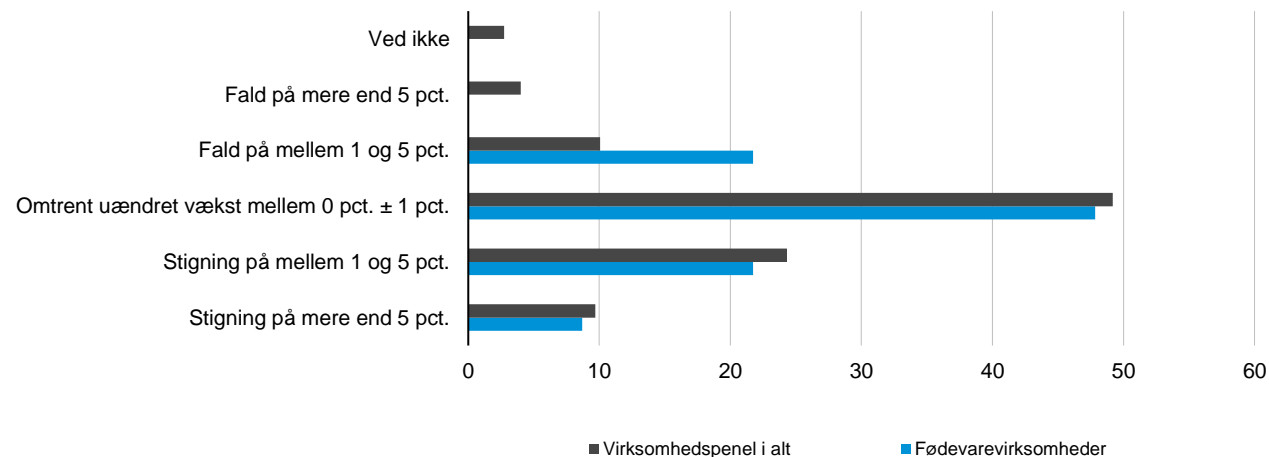
30 pct. ...

... af fødevarevirksomhederne forventer en mindre eller en større stigning i antallet af medarbejdere på trods af de økonomiske uroligheder.

Hvordan er din virksomhedsvækstudsigter? (pct.)

Hvilke forventninger har du til din virksomheds antal medarbejdere i Danmark i 2. kvartal 2023 i forhold til 1. kvartal 2023? (pct.)

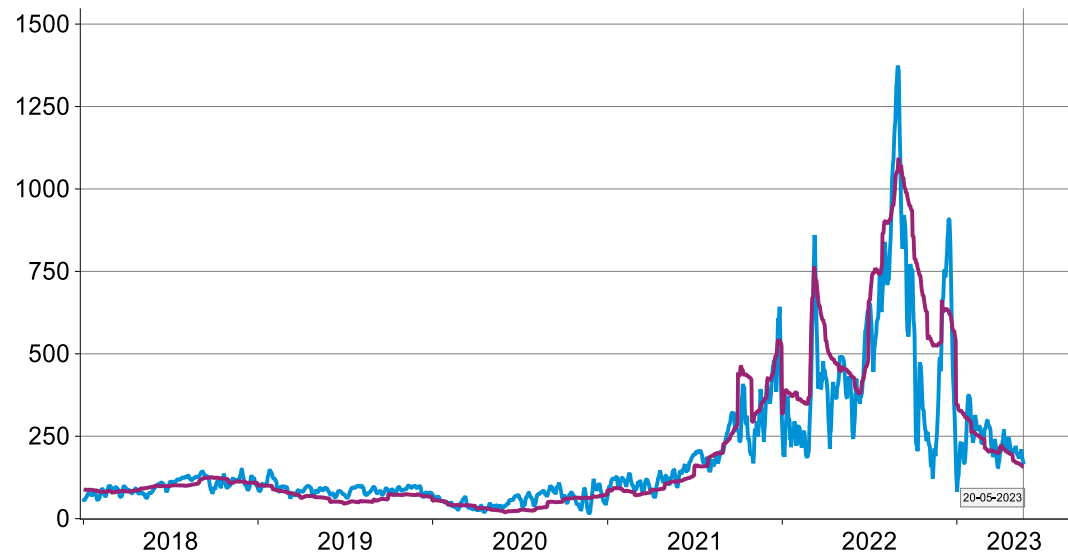

Fødevarevirksomhederne er fortsat præget af voksende producentpriser, men energipriserne har været på retur siden efteråret 2022

Store udsving i energipriserne

Priserne på el og gas

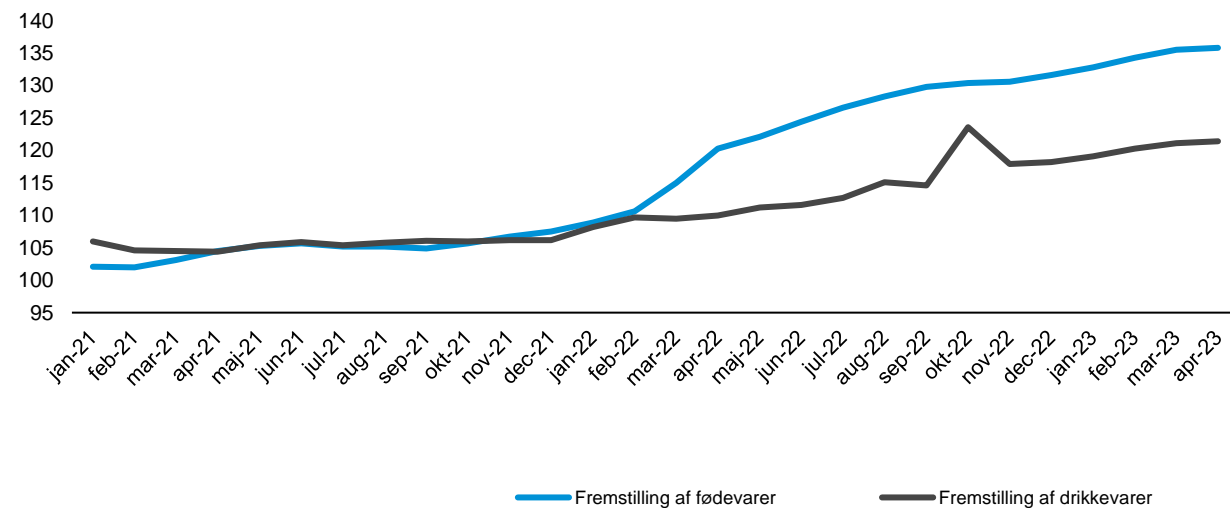
2018=100

— Gaspris — Elpris

Kilde: Macrobond

Producent- og importprisindeks har stabiliseret sig

Kilde: Danmarks Statistik, statistikbanken tabel PRIS4315

Presset tages lidt af producent- og importpriserne på fødevarerområdet

**Producent- og import-
prisindekset** er steget markant
over det seneste år . Det er et
udtryk for, at råvare- og inputpriser
har været stigende over en
periode, hvor særligt
energipriserne ligeledes har
galopperet i vejret. Energipriserne
er de seneste måneder faldet mere
til ro, og det kommer også til at slå
igennem på producentpriserne,
men dog med forsinkelse.

Fødevarer stiger mere end drikkevarer

Fødevarerfremstilling kan være
mere energiintensiv end
drikkevarerfremstilling og har
været eksponeret for en høj og
volatil naturgaspris, hvilket kan
forklare forskellene i
prisstigningerne.

Fra indeks 110 til 136 ...

... er producent- og
importprisindekset for
fødevarerfremstilling vokset
siden februar sidste år.

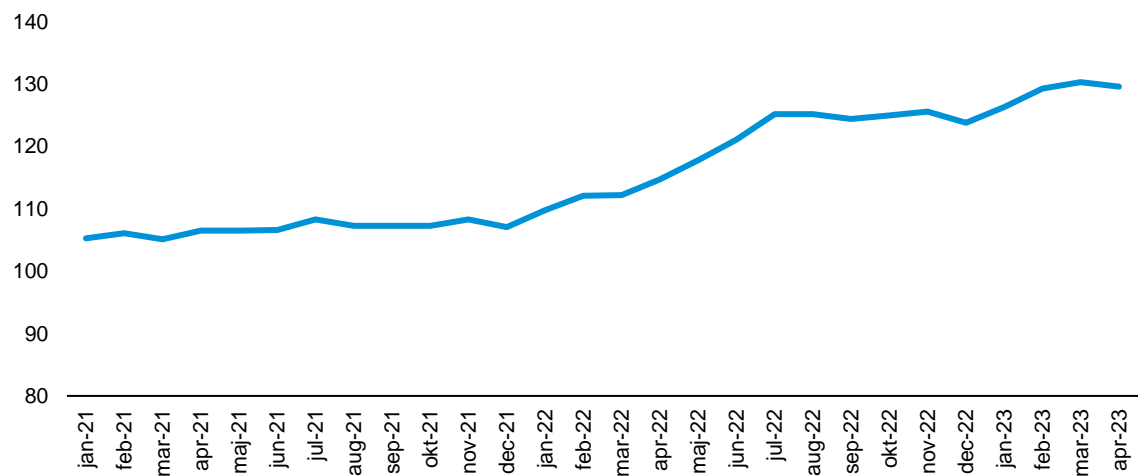
6,1 mia. kr. ...

... er meromkostningerne for
føde- og
drikkevarerindustrien i 2022
som følge af de højere priser
på el og gas.
Fødevarerbranchen er den
industribranche, der har
været hårdest ramt af de
volatile energipriser, viser
beregninger fra DI.

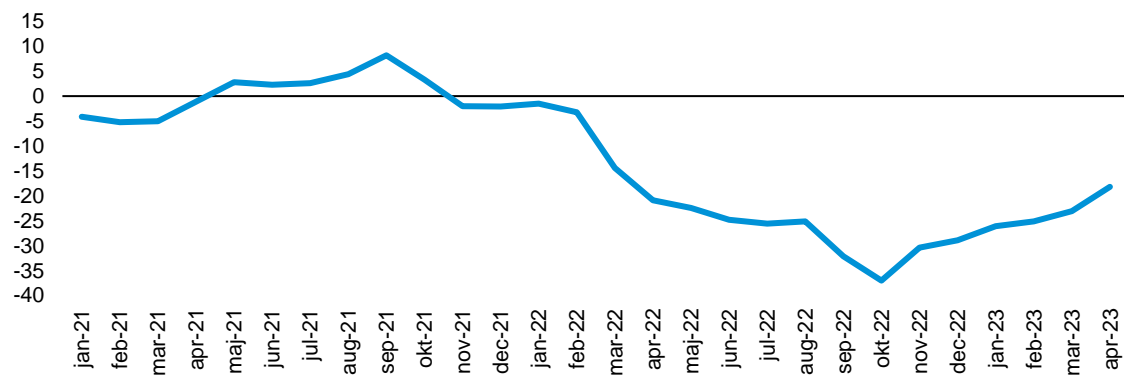

Fødevareinflationen er så småt på retur og bedring i forbrugertilliden

Svagt fald i forbrugerprisindekset på fødevarerområdet

Forbrugertillid i fortsat bedring

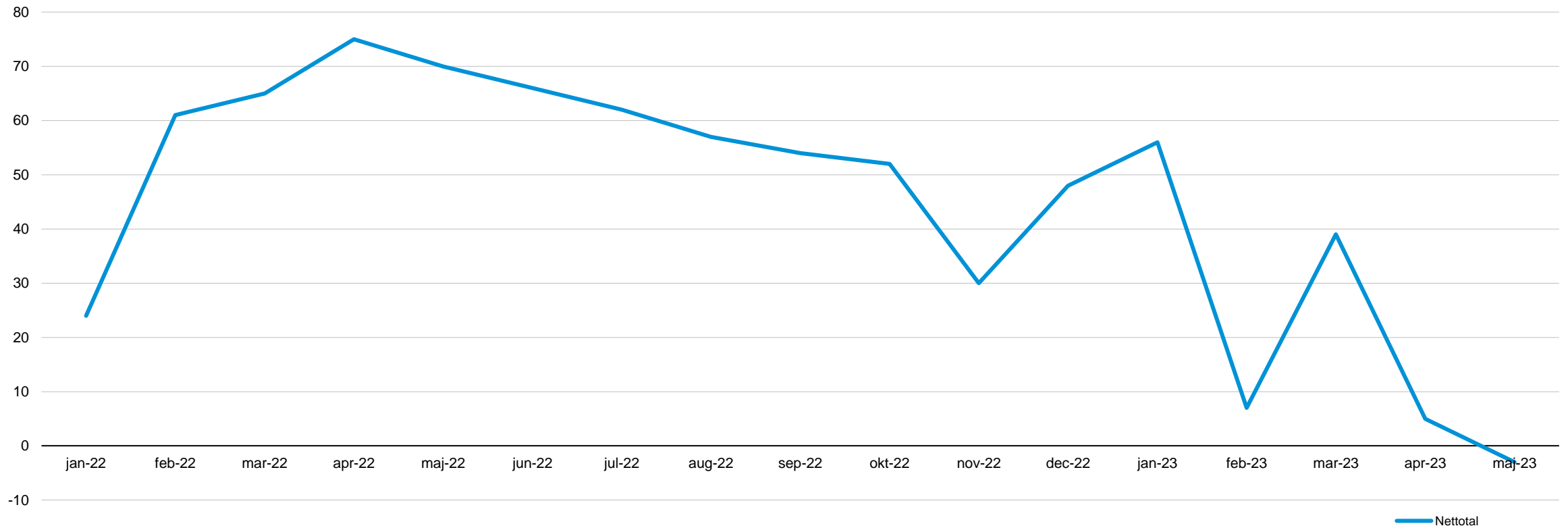

Fødevarevirksomhederne forventer nu, at salgspriserne falder i de kommende tre måneder

Fødevarevirksomhederne forventer samlet set faldende salgspriser

Nettotal, pct.

Let aftagende fødevareinflation, en vending i forbrugertilliden og forventede lavere salgspriser

Forbrugerne ser fortsat negativt på fremtiden. Der er dog klare tegn på bedring, idet forbrugertilliden er blevet gradvist mindre negativ siden lavpunktet i oktober sidste år.

Udviklingen i forbrugertilliden har taget et kraftigt dyk, siden den russiske invasion af Ukraine, men er nu så småt begyndt at vende.

13 pct. stigning

Høje råvarepriser og energipriser har hævet forbrugerpriserne på fødevareområdet med 13 pct. over det seneste år (april 2022 til april 2023). Nu ses de først tegn på, at fødevareinflationen har toppet.

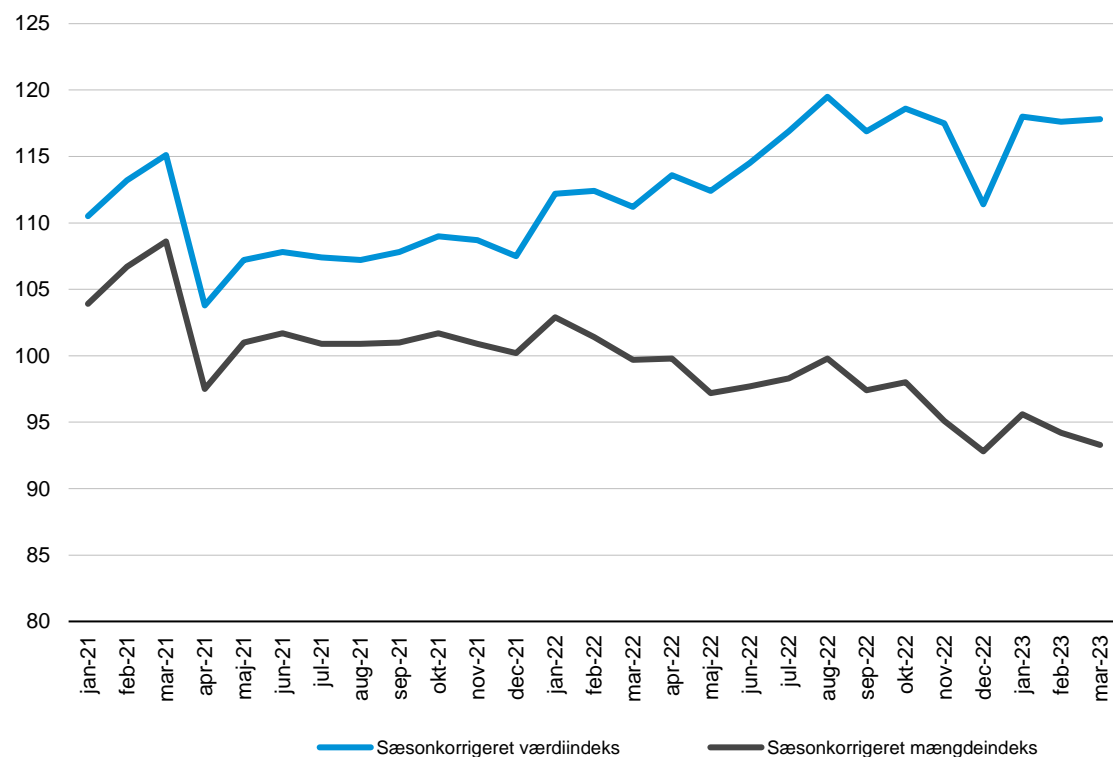

For første gang i en længere periode forventer fødevarevirksomhederne nu samlet set lavere salgspriser ud mod detaileddet. 13 pct. af virksomhederne forventer lavere salgspriser, men 77 pct. forventer uændrede priser.

Høj fødevareinflation og lav forbrugertillid ...medfører skift mod discount og mindre salg

Der sælges færre fødevarer i supermarkederne

Detailomsætningsindeks fødevarer (2015 = 100)

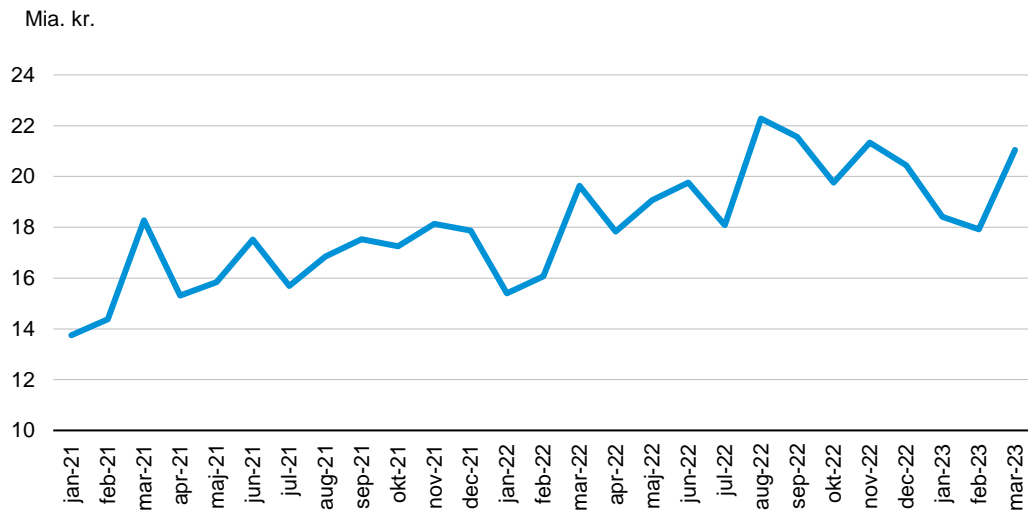

Kilde: Danmarks Statistik, statistikbanken tabel DETA152

- En konsekvens af den pressede økonomiske situation har været, at forbrugerne blandt andet køber færre fødevarer i supermarkederne.
- Denne udvikling kan ses i de officielle statistikker, hvor det sæsonkorrigerede mængdeindeks er faldet ca. 8 pct. siden februar 2022.
- Værdiindekset er steget med ca. 5 pct i samme periode, mens fødevareinflationen i samme periode har ligget på 15,6 pct.
- Tendensen mod discount og mindre volumen er kommet for at blive, indtil forbrugerne har vished om, og tillid til, forbedringer i de økonomiske konjunkturer.

Vækst i både omsætning og eksport

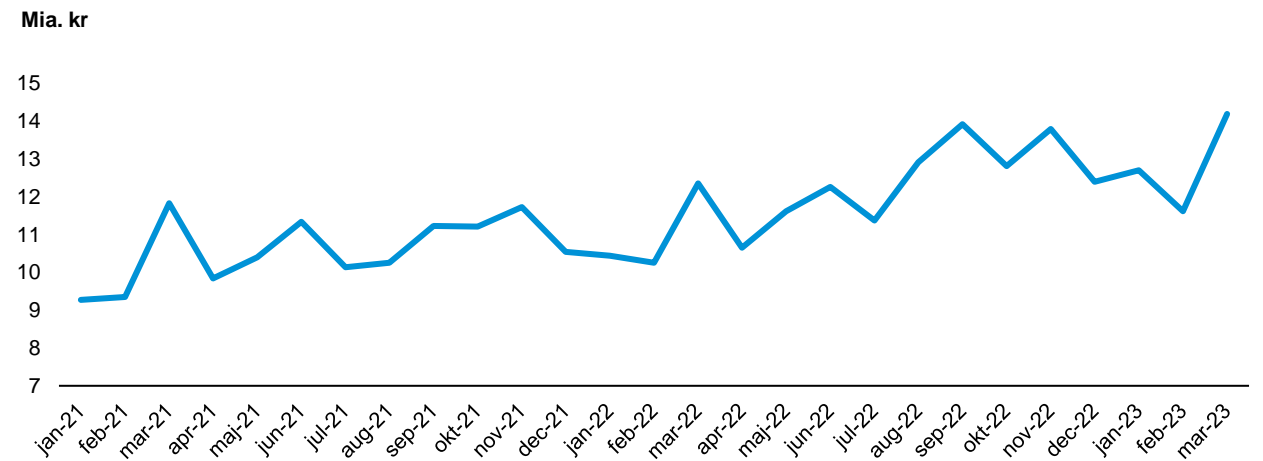
Gang i omsætningen igen i fødevarerbranchen

Anm.: Brancheafgrænsningen er inklusiv tobaksvareindustrien

Kilde: Danmarks Statistik, statistikbanken, tabel FIKS33

Vækst i føde- og drikkevareeksporten igen

Kilde: Danmarks Statistik, statistikbanken, tabel UHV7

20 pct. stigning i eksport ...

... i føde- og drikkevarebranchen blot fra februar til marts i 2023. På trods af at eksporten havde nogle dårlige måneder i starten af 2023 – og de gode tider derfor så ud til at være forbi – så har eksporten igen ramt et rekordhøjt niveau.

12 pct. stigning ...

... i omsætningen i fødevarerbranchen i årets første tre måneder af 2023 sammenlignet med samme periode sidste år.

Væksten i omsætningen sammenlignet med sidste år er blandt andet drevet af de højere priser, som fødevarervirksomhederne har taget for deres produkter i lyset af de stigende inputomkostninger.

På trods af nødvendigheden af fødevarer, må vi forvente, at gassen også kommer til at gå lidt af eksportballonen i løbet af 2023, i takt med at eksportpriserne forventeligt også retter sig, og de globale forbrugere spænder livremmen ind. I de første tre måneder af 2023 ligger eksporten 17 pct. højere end tilsvarende periode sidste år. Det er blandt andet båret af stigende priser.

Et flertal af fødevarervirksomhederne forventer et fald i salgspriser i de kommende måneder. De priser, som forbrugerne møder i detailhandlen er sammensat af mange forskellige faktorer, og vi har endnu ikke set effekterne af de nye overenskomstaftaler.

Sådan har vi gjort

Data er altovervejende samlet ind via Danmarks Statistiks statistikbank. Ikke i alle datasæt er det muligt at trække data alene for føde- og drikkevareindustrien. I de tilfælde må tobaksvareindustrien inkluderes. Dette er anført, hvor det er tilfældet. Der er ligeledes gjort brug af data fra DI's virksomhedspanel og Macrobond. Dataindsamling og bearbejdning er afsluttet 23. maj 2023.